

Fuad Biləsuvarlı

Hər nömrəsini səbirsizliklə gözlədiyimiz, səhifələrində zamanın nəfəsini, cəmiyyətin ürək döyüntüsünü hiss etdiyimiz "Ədalət" qəzetinin 35 yaşı tamam oldu. Bu, sadəcə bir rəqəm deyil - bu, bir epoxanın, bir düşüncə məktəbinin, bir söz məbədinin 35 illik yoludur.

Bəli, düz otuz beş ildir ki, respublikamızda ən çox oxunan, geniş ictimai rezonansa malik, hüquqi və siyasi düşüncənin güzgüsü olan "Ədalət" qəzeti öz oxucularının görüşünə gəlir. Hər buraxılışında bir çağırış, bir xəbərdarlıq, bir ümid daşıyır. Bu qəzet təkcə xəbərləri çatdırmır - o, cəmiyyətin vicdanını oyadır, haqqın səsini ucaldır, düşüncəyə yön verir.

Bu, kiçik bir tarix deyil. Bu, bir xalqın informasiya ilə, hüquqla, ədalətlə qurduğu münasibətin salnaməsidir. Bu 35 il ərzində "Ədalət" təkcə bir media orqanı kimi deyil, həm də bir ideya daşıyıcısı, bir mədəniyyət qurucusu kimi formalaşmış. Onun səhifələrində zamanın izləri, insan taleləri, qanunların ruhu və cəmiyyətin aynası əks olunub.

Əsrin üçdə birini arxada qoymuş bir nəşrin bu qədər uzunömürlü, bu qədər sevilən olması təsadüfi deyil. "Ədalət" qəzeti 35 il boyunca yalnız yaşamadı - o, yaşatdı. O, cəmiyyətin yaddaşına hopdu, oxucunun gündəlik həyatının bir parçasına çevrildi. Bu illər ərzində onun oxucu kütləsi yalnız sabit qalmadı, daim genişləndi, dərinləşdi, möhkəmləndi. Rəğbət azalmadı, əksinə, zamanın sınağından keçərək daha da gücləndi, daha da kökləndi.

Bu sevginin səbəbi sadə, amma dərin köklərə malikdir. "Ədalət" qəzeti heç vaxt oxucudan uzaq düşmədi. O, həmişə xalqın içindən yazdı - onun dərdindən, sevincindən, suallarından, axtarışlarından. Hər mövzu, hər yazı bir çağırış idi: düşün, soruş, öyrən, müdafiə et. Qəzetin səhifələrində oxucu özünü gördü - öz həyatını, öz narahatlığını, öz ümidini.

Elə buna görə də "Ədalət" in hər nömrəsi bir nəfəs kimi oxunur. Oxucu onu əlinə aldıqda, yazıların arasında itmək istəyir, hər sətrdə bir iz, bir işıq axtarır. Qəzetin səhifələri yalnız informasiya daşımır - onlar bir ruh daşıyır. Və bu ruh oxucunu yazıların sonuna qədər aparır, onu düşündürür, ona suallar verir, bəzən cavablar da verir. Oxucu bu qəzetlə ayrılıqda istəmir, çünki bu ayrılıq sanki gündəlik həyatın bir parçasından imtina etmək kimidir. Diqqətlə oxuyan, qəzetin ruhunu duyan hər bir oxucu təsdiq edər ki, bu cür uzunömürlü sevgi və etibar hər mətbu orqana nəsib olmur. 35 il boyunca oxucunun yaddaşında iz qoymaq, onun gündəlik həyatına daxil olmaq, düşüncəsinə yön vermək - bu, sadəcə jurnalistik uğur deyil, bu, bir mədəniyyət hadisəsidir. Bu, sözün gücünə, fikrin dürlütlüyünə, mövqə ardıcılığına verilən xalq qiymətidir. "Ədalət" qəzetinin bu yaşı mənim üçün sadəcə yubiley deyil - bu, mənim öz yaşımın, öz yolumun bir paralelidir. Mən də 35 yaşın içindəyəm. Bu yaş, insanın həm keçmişə baxdığı, həm gələcəyə yönəldiyi bir çağdır. Elə qəzet də bu yaşda həm tarixin yükünü daşıyır, həm də zamanın çağırışlarına cavab verir. Bu paralellik mənim üçün təsadüfi deyil - bu, mənim "Ədalət"lə olan ruhani bağımın bir ifadəsidir.

Təxminən 20 ildən çoxdur ki, mən bu qəzetin hər nömrəsini oxuyuram.

Və bu oxuma sadəcə informasiya almaq deyil - bu, bir yol yoldaşlığıdır. Hər səhifəni çevirdikcə, sanki bir dostla söhbət edirəm, bir müəllimdən öyrənirəm, bir aynada özümü görürəm. Bu maraq, bu bağlılıq illərlə azalmadı - əksinə, zaman keçdikcə daha da dərinləşdi. Qəzetin hər yeni nömrəsi mənim üçün bir bayram, bir gözlənilən görüş oldu. Onunla böyüdüm, onunla düşündüm, onunla dəyişdim.

"Ədalət" qəzetinin uğur tarixçəsinin arxasında güclü bir fikir adamı, söz ustası, cəmiyyətin ruhunu duyan bir ziyalı dayanır - yazıçı-publisist, Millət vəkili Aqil Abbas. Onun təsisçisi və baş məsləhətçisi kimi bu qəzetə

Faiq Qismətoğlu, Məzahir Əhmədovlu, Nicat Novruzovlu - bu adlar "Ədalət" in səhifələrində bir imza deyil, bir üslub, bir mövqə, bir düşüncə məktəbidir. Onlar daim axtarışdadırlar: yeni mövzular, yeni baxış bucaqları, yeni ifadə formaları. Onların yazıları qəzetin cəlbəedici və maraqlı çıxmasının əsas səbəblərindəndir. Hər biri öz sahəsində bir ustadır, amma birlikdə "Ədalət" in ruhunu yaşadan bir ansambl yaradırlar.

Qəzetin dayağı olan bu jurnalistlər yalnız yükü çəkmirlər - onlar bu yükü seve-sevə daşıyırlar. Onların zəhməti, düşüncəsi, qələmi "Ədalət" in hər səhifəsində hiss olunur. Və bu peşəkar komanda ilə yanaşı, qəzet ətrafı

verdiyi ruh, istiqamət və dəyər illərdir ki, "Ədalət" in sütunlarını möhkəmləndirir. Aqil Abbas yalnız bir ad deyil - o, bu qəzetin düşüncə mayası, ideya memarı, sözün və mövqənin qoruyucusudur.

Onun rəhbərliyi altında "Ədalət" ətrafına hər zaman peşəkar, samballı, sözə məsuliyyətlə yanaşan jurnalistləri toplaya bilib. Bu kollektiv sadəcə yazı yazmır - onlar cəmiyyətin nəbzini tutur, oxucunun ruhuna toxunur, gündəmin arxasında qalan həqiqətləri üzə çıxarırlar. Hər biri öz sahəsində ustadır, amma birlikdə bir məktəb yaradırlar - "Ədalət" məktəbi. Bu məktəbin əsas prinsipi dürüstlük, peşəkarlıq və xalqla birgə düşünməkdir.

Və bu ənənə bu gün də yaşayır. Zaman dəyişsə də, texnologiyalar yenilənsə də, "Ədalət" in ruhu dəyişmir. Bu gün də onun redaksiyasında sözə hörmət edən, mövzuya dərinlənə yanaşan, cəmiyyətin ağırlarını duyan jurnalistlər çalışır. Onlar bu qəzetin tarixini yalnız qorumaqla kifayətlənmirlər - onlar onu hər gün yenidən yazırlar. Və bu yenilənmə, bu davamlılıq "Ədalət" in 35 illik uğurunun sirridir.

"Ədalət" qəzetinin hər nömrəsi bir kollektiv zəhmətin, bir yaradıcı enerjinin, bir peşəkar ruhun məhsuludur. Bu ruhun mərkəzində isə baş redaktor İradə xanım Tuncay dayanır. Onun rəhbərliyi, uzaqgörənliyi və sözə olan sevgisi qəzetin hər səhifəsində hiss olunur. İradə xanım yalnız idarə etmir - o, yön verir, ruh verir, yol açır. Onun redaktorluğu sadəcə peşə deyil, bir missiyadır: cəmiyyətə doğru, dürüst və dəyərli söz təqdim etmək. Bu missiyanın daşıyıcılarından biri də yazmaqdan heç vaxt yorulmayan, qələmini həyatının ayrılmaz parçasına çevirən Əbülfət Mədətoğludur. Onun yazıları sanki bir nəfəs kimidir - oxucuya toxunur, düşündürür, bəzən sarsıdır, bəzən təsəlli verir. Əbülfət müəllim üçün yazmaq sadəcə iş deyil - bu, onun yaşamaq tərzidir, onun cəmiyyətə verdiyi töhfədir. Hər yazısını həvəslə oxuduğum Əntiqə Rəşid,

na qələmi olan, samballı mövzulara toxunan, cəmiyyətin ağrısını duyan ziyalıları da toplaya bilmişdir. Bu ziyalılar "Ədalət" in intellektual dayağıdır - onların yazıları qəzetin dərinliyi, düşüncə gücünü, ictimai məsuliyyətini artırır.

Bələliklə, "Ədalət" təkcə bir redaksiya deyil - bu, bir fikir platformasıdır. Burada jurnalistlər və ziyalılar bir araya gələrək cəmiyyətin aynasını yaradırlar. Və bu güc, bu birlik qəzetin 35 illik uğurunun ən mühüm səbəblərindən biridir.

35 illik nəşr tarixi boyunca "Ədalət" qəzeti altı min dəfədən çox oxucularının görüşünə gəlib. Bu, sadəcə bir statistik göstərici deyil - bu, bir mətbuat salnaməsidir. Hər buraxılış bir çağırış, bir söz bayramı, bir fikir çıxır olub. Altı min dəfə cəmiyyətin qapısını döyən bu qəzet, hər dəfə yeni bir mövzu, yeni bir baxış, yeni bir sual gətirib. Bu ardıcılıq, bu davamlılıq "Ədalət" in zamanla yarışdığını deyil, zamanın öz ritmini formalaşdırdığını göstərir. Hər dəfə 1500 tirajla çap olunan qəzet, bu illər ərzində populyarlığını qoruyub saxlayıb. Bu rəqəm, bəlkə də texniki baxımdan sadə görünə bilər, amma onun arxasında dayanan oxucu sevgisi, etibar və bağlılıq onu dəyərli edir. "Ədalət" in tirajı yalnız kağızda ölçülmür - onun təsiri oxucunun düşüncəsində, gündəlik həyatında, ictimai diskursda hiss olunur. Bu illər ərzində "Ədalət" yalnız yazılarla deyil, insanlarla da iz qoyub. Onun şinindən çıxan onlarca qələm sahibi - bu qəzetin məktəbində yetişən, burada sözün gücünü, mövqənin məsuliyyətini öyrənən jurnalistlər - bu gün ayrı-ayrı mətbu orqanlarında, telekanallarda, saytlarda fəaliyyət göstərir. Onlar "Ədalət" in ruhunu özləri ilə aparıblar, bu məktəbdə öyrəndiklərini qoruyub saxlayırlar, yeni müstəvilərdə davam etdirirlər.

Bu, "Ədalət" in təkcə bir qəzet deyil, bir jurnalistika məktəbi olduğuna sübut edir. Burada yetişənlər sadəcə yazı yazmağı deyil - düşünməyi, soruşmağı, müdafiə etməyi, haqqı ucal-

dmağı öyrəniblər. Və bu miras, bu məktəb bu gün də yaşayır, yeni qələm sahiblərinə yol göstərir.

Sevimli qəzetimin son nömrələrindən biri - avqust ayının ilk buraxılışı - bu an qarşımdadır. Səhifələri çevirdikcə, gözüm bir yazıya ilişir: İqbal Əliyev imzalı "Rəhbəri Aqil olan 'Ədalət' in İradəli baş redaktoru varsa, bu qəzetə zaval yoxdur" başlıqlı məqalə. Bu cümlə təkcə bir fikrin ifadəsi deyil - bu, bir qəzetin ruhunun, onun dayağ sütunlarının poetik təsviridir. Və bir oxucu kimi, hörmətli İqbal müəllimin bu fikirləri ilə tam şərik olduğumu qürurla deyə bilərəm.

Müəllifin sözləri qəzetin ideoloji və insani əsaslarını elə bir incəliklə təsvir edir ki, sanki "Ədalət" in ruhu bu sətirərdə canlanır. O yazır: "Qəzetin təsisçisi, hörmətli Millət vəkili Aqil Abbası necə tanıyırsınız?! Milli, işgüzar, zəhmətkeş, ağsaqqal, ziyalı, bəməzə, əliaçıq, üreyidolu, ədalətli, haqqı nahaqqa verməyən..." Bu sadalanan sifətlər bir insanın portreti olmaqla yanaşı, bir ideologiyanın da konturudur. Aqil Abbas təkcə bir şəxsiyyət deyil - o, "Ədalət" in ruhudur, onun söz fəlsəfəsinin memarıdır.

İqbal müəllim haqlıdır: "Söz təkcə sözün deyil, həm də ədalətin gözdən keçirib maraqlı mətn quran, xalqın dilində danışan, xalqın olan, xalqa qalan..." Bu cümlə, sanki "Ədalət" in manifestidir. Bu qəzetin dili xalqın dilidir, onun mövzusu xalqın dəridir, onun məqsədi xalqın haqqıdır. Və bu ruh yalnız təsisçidə deyil - bu, bütün kollektiva sirayət edib.

Müəllifin vurğuladığı kimi, "Ədalətçi"lər həmişə milli bağlara sadıq, milli-mənəvi nəsnelərə təşnə olublar. Bu ideologiya yalnız yazılarda deyil - redaksiyanın gündəlik həyatında, əməkdaşların münasibətində, kollektivin ruhunda da özünü göstərir. Bu ideya məhrəbanlıq, ismət və səadət toxumu səpir - və bu toxumlar illərdir ki, bəzi verir. "Ədalət" in səhifələrində bu bəri görmək mümkündür: dürüstlük, səmimiyyət, xalqla birgə düşünmək. Bu yazı, mənim üçün bir oxucu kimi, qəzetin mahiyyətini bir daha təsdiqləyir. "Ədalət" yalnız bir mətbu orqan deyil - bu, bir ideya, bir məktəb, bir ruhdur. Və bu ruhun rəhbəri Aqil Abbas, baş redaktoru İradə Tuncay, və onu yaşadan bütün "Ədalətçi"lər olduğu müddətcə, bu qəzetə zaval yoxdur. Əksinə, onun yolu daha da işıqlıdır, daha da dərin və daha da xalqın içindədir.

Bu yazının sonunda əlavə şərhə ehtiyac görmürəm. Çünki "Ədalət" in özü artıq bir şərhdir - zamanın, cəmiyyətin, haqqın və vicdanın şərh. Onun hər səhifəsi bir izahat, bir mövqə, bir çağırışdır. Bu qəzetin 35 illik yolu, sadəcə bir mətbuat tarixçəsi deyil - bu, bir xalqın informasiya ilə qurduğu mənəvi bağın salnaməsidir.

Bu gün "Ədalət" in yubileyini qeyd edərkən, bir oxucu, bir qələm sahibi, bir fikir yoldaşı kimi üreyimdən keçən tək bir arzu var: sevimli qəzetimizin bütün yaradıcı heyəti həmişə məhz belə olsun - haqqın və ədalətin keşiyində, sözün və mövqənin önündə, xalqın və zamanın yanında. Bu qəzetin ruhunu yaşadan insanlar, bu ideyanı daşıyan qələmlər, bu missiyanı davam etdirən vicdanlar - sizlərə sonsuz ehtiramımı bildirirəm.

35 yaşıncı mübarək, əziz "Ədalət"çilər. Bu yaş, bir başlanğıcın deyil, bir zirvənin bayramıdır. Bu zirvədən daha da uca görünür gələcək - daha işıqlı, daha məsuliyyətli, daha xalqın içində.

**Fuad Biləsuvarlı,
AYB və AJB üzvü,
Prezident mükafatçısı,
Həsən bəy Zərdabi mükafatçısı**